



ASKIDA GÖREV

3.Etap

İleri Dönüşüm

Kılavuzu





***Dünyamız için aşı yok;
Onun ilacı da zehri de
bizleriz.***

Ön Söz

Bu kılavuzu Askıda Görev koordinasyon ekibi olarak sizlere ileri dönüşüm hakkında bilgi verebilmek ve dünyamızın ilacı olabilmek için oluşturduk. Dileriz bu 3. etapta "ileri dönüşüm" görevimizle birlikte ulaşabildiğimiz kadar kişiye ulaşır ve Dünya'mızın iyileşmesinde büyük katkılar sağlarız.



Özel Teşekkürler

Başta bu kılavuzu sizlere sunmamızı sağlayan Askıda Görev koordinasyon ekibine, daha sonra "Dünya'mız için aşı yok." sloganıyla ilhamımız olan Ateş Böceği İzmir ekibine, bu güzel projeyi başlatmamızı sağlayan ve her zaman yanımızda olan bütün Ateş Böceklerine ve şu an bu kılavuzu okuyan, Dünyamızı iyileştirmek adına çabalayan herkese teşekkür ederiz.



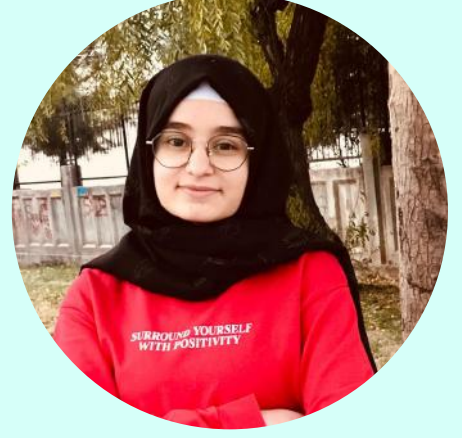
Ekibimiz



Nisanur
Çilingir



Eser
Uygun



Rabia
Altunbay



Serenay
Deveci



İnci
Ergenç



Zeynep Ecem
Aker





İÇİNDEKİLER

1

ATIK NEDİR ?

2

ATIK YÖNETİMİ NEDİR ?

3

ATIK TÜRLERİ

5

ATIK YÖNETİM PİRAMİDİ

6

İLERİ DÖNÜŞÜM

7

KATEGORİLER

8-16

DEKORASYON

Rulodan kalemlik 9
Pet şişeden kalemlik 10
Dekoratif CD 11
Mumluk ve lamba 12
Saksılar 13
Puf 14
Süs sepet ve kutular 15
Diğer işlevsel ve süs eşyaları 16

17-21

EV GEREÇLERİ

Kitaplık ve telefon tutucu 18
İplik sarıcı ve diş fırçası kabı 19
Avize ve faras 20
Ayakkabılık ve kitaplık 21

22-27

ÇOCUKLAR İÇİN OYUNCAK

Puzzle, oyuncak maketler 23
Pet şişelerden yapılmış oyuncaklar 24
Kapaklardan oyuncak ve köpük tabaklardan
kukla 25
Çok kişili oyuncaklar 26
Eğitici oyunlar 27

28-31

HAYVANLAR İÇİN YUVA

Kutulardan 29
Kartondan 30
Saksı veya teneke kutulardan 31

32-36

HAYVANLAR İÇİN OYUNCAK

Rulo ve karton kağıtlardan 33
Kuşlarınız için 34
Kediniz için tırmık 34
Kediniz için oyuncak evi ve çoraptan fare 35
Rulodan oyuncak top ve kumaştan kemik 36

37-41

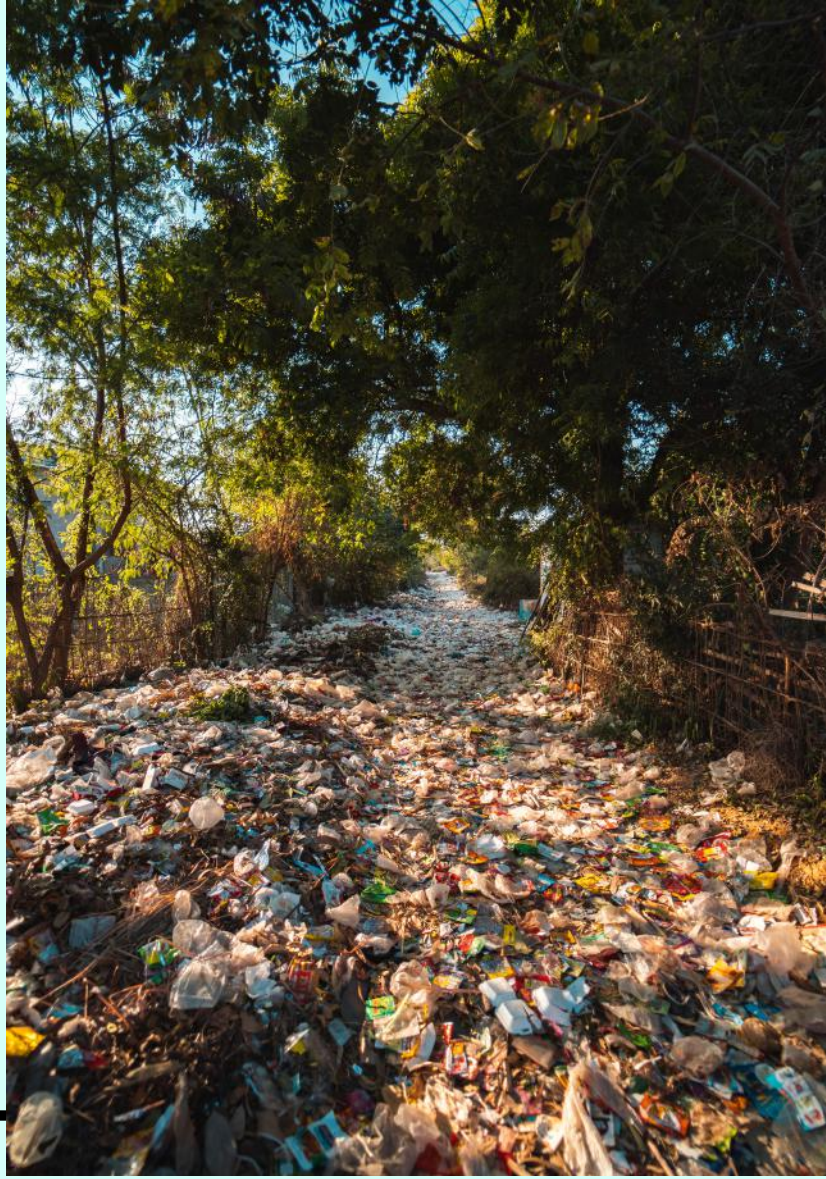
ATIK KUTULARI

Damacanadan çöp kutusu 38
Bidonlardan poşetlik 38
Şişelerden eğlenceli atık kutusu 39
Bokaşı kompost yapımı 40



ATIK NEDİR?

Üretim ve kullanım faaliyetleri sonucu ortaya çıkan, insan ve çevre sağlığına zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı biçimde alıcı ortama verilmesi sakıncalı olan her türlü maddedir.



ATIK YÖNETİMİ NEDİR ?

Atığın kaynağında azaltılması, özelliğine göre ayrılması, toplanması, geçici depolanması, ara depolanması, geri kazanılması, taşınması, bertarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü ve benzeri işlemleri içeren bir atık kontrol sürecidir.



ATIK T  RLER  



- Kağıt Atık
- Ahşap Atık
- Plastik Atık
- Cam Atık
- Kompozit (birden fazla ham madde içerikli atıklar)
- Bitkisel Atık Yağ
- Organik Atık
- Elektronik Atık
- Atık Pil
- Tekstil Atığı
- Tıbbi Atık

Doğru ve sistematik atık yönetimi,  evre ve insan sağlığının korunmasını, kentsel  evre kalitesinin y ukselmesini, ekonomik verimliliğin arttırmasını ve istihdam olanaklarının yaratılmasını sağlar.

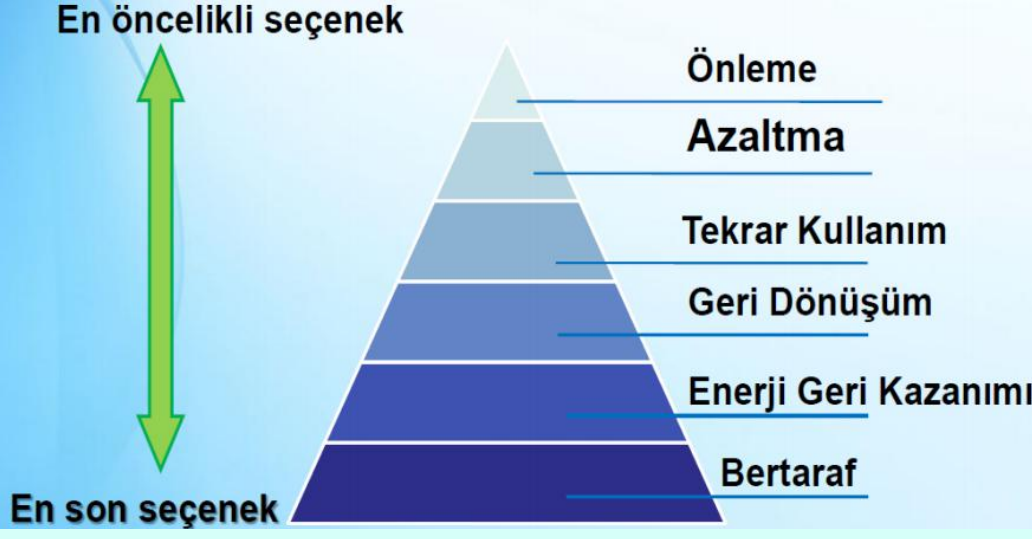




Doğru atık yönetimi ve geri dönüşüm ancak atığın kaynağında doğru ayrıştırılmasıyla gerçekleşebilir. Satın aldığımız ürünlerin ambalajlarını evlerimizde ayrı birer torbada biriktirerek ilk adımı atabiliriz. Biriktirdiğimiz ambalaj atıklarını, evimize en yakın ambalaj atığı kumbaralarına atarak geri dönüşümü başlatırız. Eğer oturduğunuz belediye sınırları içerisinde ambalaj atığı kumbarası yoksa belediyenize bu konuda başvurmalısınız.

"Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" doğrultusunda; ilçe belediyeleri, ambalaj atıklarını kaynağında ayrı toplamak veya toplattırmak ile yükümlüdür!





Atık Yönetim Piramidi

1

ÖNLEME

Dizayn ve üretim sahalarında daha az malzeme harcamaktır.

4

GERİ DÖNÜŞTÜR!

Atıkları türlerine göre ayırıştır, sınıflandır ve ilgili kutulara atarak geri dönüşüm döngüsünü başlat!

2

AZALT !

Alış-verişte kendi torbanı götürmek, pet şişe yerine termos kullanmak gibi yöntemlerle atık oluşumunu azalt!

5

ENERJİ GERİ KAZANIMI

Yanabilir atıkların doğrudan veya diğer atıklarla yakılmasıyla elde edilen ısının enerji üretimi amacıyla kullanılmasıdır.

3

TEKRAR KULLAN!

Atıkları bir sürü alanda tekrar kullanabilirsin. İlerleyen sayfalarda bu konuya ayrıntılı bir şekilde değineceğiz.

6

BERTARAF

Bu uygulanan yöntemlerden sonra elimizde kalan atığa ya da bu yöntemleri uygulayamadığımız atığa yapılacak en son işlem bertaraftır (düzenli depolama, yakma).



İLERİ DÖNÜŞÜM

İngilizcesi “upcycling” olan terim, artık atık sayılan pet şişe, sandalye, ayakkabı vb. eşyaları yaratıcı yöntemler de kullanarak yeniden kullanılabilir hale getirmeye verilen, sürdürülebilirliği geri dönüşümden de bir adım öteye götüren yöntemdir.



Kategoriler

Biz de atık yönetim piramidinin rehberliğinde, Atık Yönetiminin 3. adımı olan "Tekrar Kullan" maddesini gerçekleştirerek ileri dönüşüm yapacağız. Bu konudaki çalışmalarımızı kategorilere ayırdık.

8-16

Dekorasyon

17-21

Ev Gereçleri

22-27

**Çocuklar için
Oyuncak**

28-31

**Hayvanlar
için Yuva**

32-36

**Hayvanlar
için Oyuncak**

37-40

**Atık
Kutusu**



DEKORASYON



Evimizdeki atık malzemelerden kalemliklerden, mumluklara, saksılardan puflara kadar bir sürü şey yapabileceğinizi biliyor muydunuz ? Hepimizin evlerinde biriken atıklar artık evimizi dekore etmeye hazır.

Sizlere birkaç örnek sunduk, bu örneklerden yararlanabilirsiniz. Biraz da yaratıcılığınızla bu iş tamamdır !



Kalemlikler

Tuvalet Kağıdı Rulolarından

Malzemeler: tuvalet kağıdı rulosu,
renkli keçeli kalemler, karton ya da renkli kağıt (kullanılmış bir kağıdı da boyayabilirsiniz.)

Tuvalet kağıdı rulosunu dilediğin gibi süsleyerek şirin kalemliklere dönüştürebilirsin. Dilersen altına kullanılmış bir kartondan parça yapıştırarak daha sağlam olmasını sağlayabilirsin.





Pet Şişelerden

Malzemeler: pet şişe (Her boydan olabilir. 2 ya da 2.5 L büyüklükte olması daha iyi :)), akrilik boya, kullanılmış kağıt, pastel boya, falçata ya da bıçak.

Pet şişemizi ortadan kesiyoruz, kestikten sonra istediğimiz renge boyuyoruz ve süslüyoruz. İşte kalemlüğümüz hazır !



DEKORATİF CD



**CD ve
Akrilik
Boyayla**



Mumluk ve Lamba

Teneke Kutu ve Pet Şişelerden



Saksılar

Pet Şişe ve Bidonlardan



Puf

Plastik Şişelerden

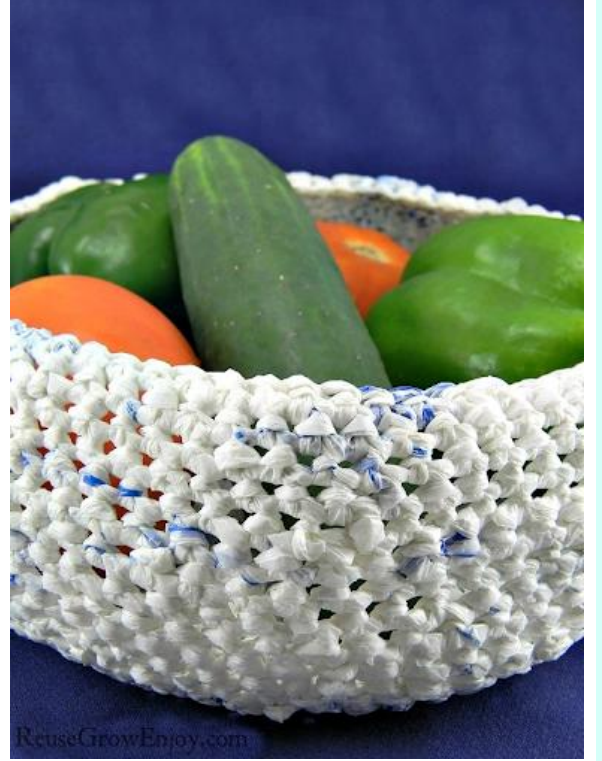
Plastik şişeleri biriktiriyoruz. Önce pet şişeleri yan yana yuvarlak oluşturacak şekilde koyuyoruz ve koli bandı ile yan tarafından bantlıyoruz. Daha sonra üst, alt ve yanlarını yumuşak elyaf ile kaplıyoruz. En son aşama ise şık bir kumaş ile pufun her yerini kaplatmak kalıyor.



Süs Sepet ve Kutular



**Yumurta
Kolisinden Sepet**



**Poşetten
Örgü Sepet**



**Tuvalet Kağıdı
Rulosundan
Hediye Kutusu**



Diğer İşlevsel ve Süs Eşyaları

Pet şişelerden...

**tatlış sumo
güreşçileri :))**

**anahtarlıklar,
süsler,**

**düğmelerden
bardak altlıkları
ve daha neler
neler...**



EV GEREÇLERİ



Hem evinizdeki atıkları
değerlendirmenin hem de
evinizi şenlendirmenin harika
bir yolu var !

Haydi gelin bu harika
yolda size eşlik edelim !





Kitaplık

**Plastik
Bidonlardan**



Telefon Tutucu

**Pet Şişe ve
Plastik Ambalaj
Kutularından**





İplik Sarıcı

**Tuvalet Kağıdı
Rulolarından**

Diş Fırçası Kabı

Pet Şişelerden





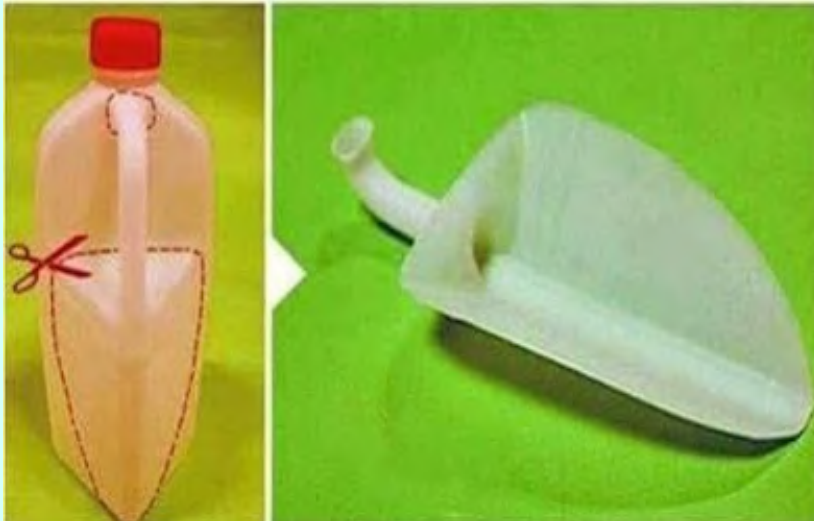
Avize

**Gazete ve
CD'lerden**



Faraş

Bidondan





Ayakkabılık ve Kitaplık



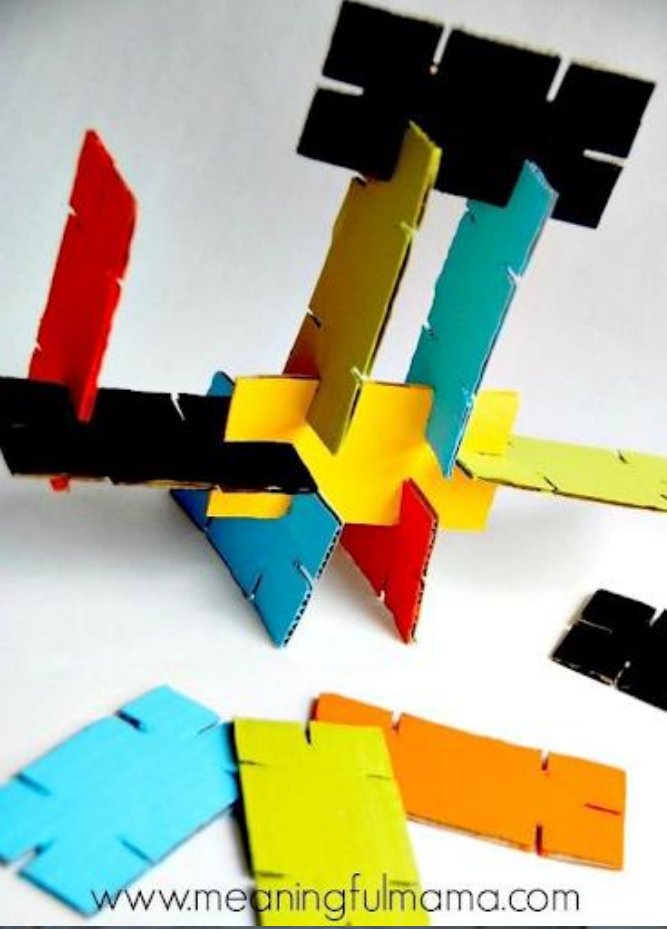
Kasalardan



ÇOCUKLAR İÇİN OYUNCAK

Eee peki bu atıklarla çocukları da
eğlendirmenin bir yolu yok mu diyen
ebeveynlere :
Sizlere de harika önerilerimiz var !





**Arta kalan karton
parçalarından,
müsvedde
kağıtlardan
puzzlelar veya
oyuncak maketler
yapıp yeni
dünyalar
yaratabilirsiniz.**



Pet şişe ve bidonlardan yaratıcı oyuncaklar yaratması da onlarla oynaması da eğlenceli!



Kapaklardan şirin oyuncaklar



veya köpük
tabaklardan
kuklalar
yapılabilir.



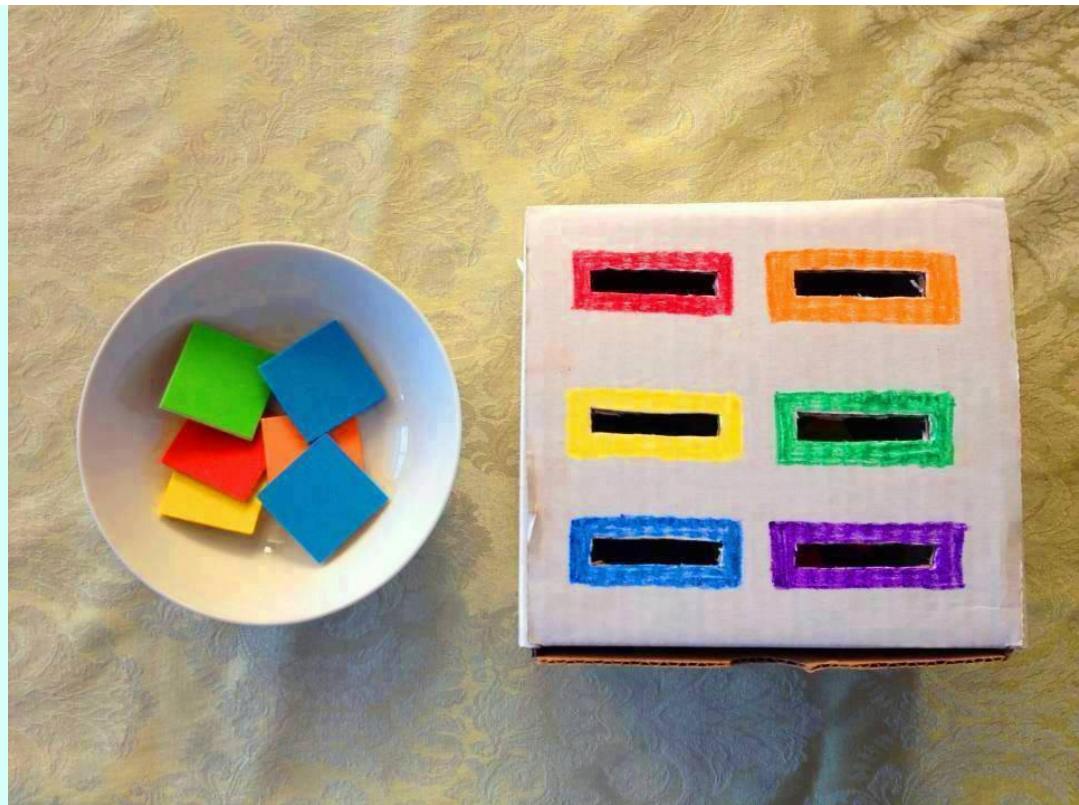


**Çocuklara yapıp bütün aileyi
oylatan oyuncaklar da
yapabilirsiniz :)**





İlkokul öncesi dönem için eğitici oyunlar yapmak da mümkün.





HAYVANLAR İÇİN YUVA

Atıklardan güzel dostlarımız için yuvalar yapmaya, hem onları hem de doğayı korumaya ne dersin ?

Evet dediğinizi duyar gibiyiz.
Haydi o zaman örneklere bakalım!





Kullanılmayan askı, eski bir tişört ve herhangi bir kutuyla bir ev!

Sokaktaki minik dostlarımıza, kışın zor durumda kalmamaları için kullanılmayan iki kutuya delik açıp içilerine onları sıcak tutacak herhangi bir şey koyarak sıcacık bir yuva hediye etmek mümkün!





**Kartondan
yaratıcı ve
eğlenceli
evler!**





**Kullanılmayan
saksılardan
veya teneke
kutularından
kuşlara
yuvalar...**



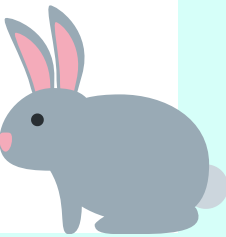
HAYVANLAR İÇİN OYUNCAK

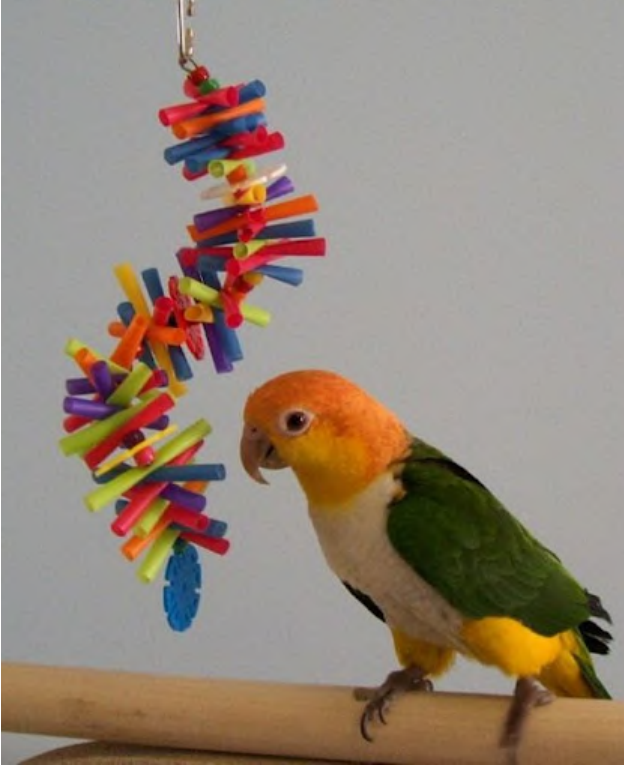
Evindeki o güzel dostunu mutlu
etmeye ne dersin ?
Bu örneklerin hepsine bayılacaklar !





**Tuvalet kağıdı
ruloları ya da
evinizde arta
kalan karton ve
kağıtlarla minik
arkadaşlarınızın
eğlenebileceği
oyuncaklar
yapabilirsiniz.**





**Pipet ve plastik
atal, kařık vb.
malzemelerden
kuřunuza
rengarenk
oyuncaklar
yaratabilir,**

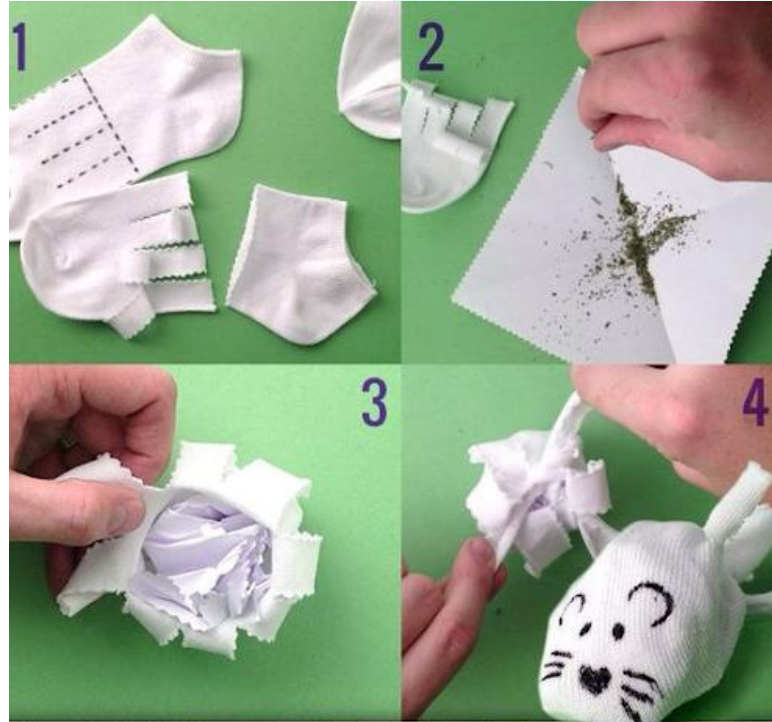
**Ya da
kartonlardan
kedinize
koltuklarınızın
kurtarıcısı olacak
bir tırmık
oyuncağı
yapabilirsiniz.**



Eğer evinizde bir kedi varsa çöpe atmadan önce koli ve eski tokalarınızı dostunuza oyuncak yapmak için kullanabilirsiniz.

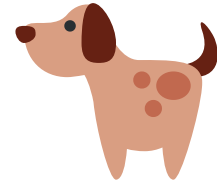


Eski çoraplarınıza pamuk veya çorabın kendisinden dolgu yaparak, isterseniz içine bir de kedi nanesi koyarak kedinizi baştan çıkarabilirsiniz.





**Tuvalet kağıdı
rulolarından
oyuncak top...**



**Kullanmadığınız
kıyafetleri veya
kumaş parçalarını
birbirine dikerek
ve dolgu yaparak
köpeklerinizin çok
hoşuna gidecek
oyuncaklar
yapabilirsiniz.**



ATIK KUTULARI

Atık yönetimi konusunda geri dönüşümün ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz fakat ne yazık ki çoğumuz çevremizde atık kutuları olmadığı için bunları toplayamıyoruz.

Bunun için ilk adımı atmaya ne dersin ?

Bu atık kutularını yapıp, çevrendeki esnaflara verebilir çevremizi koruyabilirsin !





**Damacanadan
öp kutusu...
Pratik bir icat.**

**Küçük su bidonlarıyla, poşet vb. normalde
yer kaplayan eşyalarınıza kutu oluşturup
hatta güzel gözükmesi için elinizdeki kumaş
parçaları veya boyalarla dekoratif bir işlev de
katabilirsiniz.**





Atık pil, şişe kapağı, geri dönüştürülebilir atıklarınız içinse yine küçük su bidonlarını kullanabilir, süsleyip çocuklarınız için de geri dönüşümü eğlenceli hale getirebilirsiniz.



Yemek yaparken ortaya çıkan organik atıkları geri taze toprağa dönüştürmek isteyenler bokaşı komposta başvurabilir. Bokaşı kompostun farkı atıkların doğrudan toprağa gömülmesi yerine, önce fermente edilmeleridir. Bunun için özel bir kova satın alınabileceği gibi yoğurt kapları vb. de kullanılarak ileri dönüşüm de yapılabilir. İleri dönüşümle geri dönüşüm kısaca:)



Bokaşı Kovası:

-2 adet 1 kg'lık yoğurt kabı

-Kabı delebilecek herhangi bir alet

1) İç içe geçirilecek kaplardan üste konacak olanın altına delikler açılır (yemek atıkları bu kaba konur; delikler, organik atıklar fermente olma sürecindeyken çıkan suyla atıkları ayrıştırmak için gereklidir).

2)Kaplar iç içe geçirilir.

Kompost Yapımı:

Öncelikle yemek yaparken çıkan sebze, meyve kabuğu, yumurta kabukları (yumurtanın içi değil), yemek artıkları vb. organik atıkları çöpe atmadan ayrı bir kaptan biriktiriyoruz. Gün sonunda, birine delik açıp iç içe geçirdiğimiz iki kaptan oluşan bokaşı kutusuna aktarıyoruz ve üzerine bir naylon poşet yardımıyla bastırıyoruz. Bu yerden kazanmamızı sağlar. Olabildiğince az hava almasını sağlamak için naylon poşeti atıkların üzerine koyuyoruz ve kovanın kapağını kapattıktan sonra olabildiğince az açıyoruz. Gün içinde atıkların başka bir kaptan saklanması bu konuda yardımcı olacaktır.

Kova dolduktan iki hafta sonra büyükç bir saksının içine veya bir bahçeye gömüyoruz. Olabildiğince az hava alması için toprağa bastırıyoruz, toprağın üzeri naylonla da kapatılabilir.

!Sağlıklı kompostta: Beyaz, tüyümsü sağlıklı küf normaldir.

Zaman geçtikçe sirke veya turşu gibi bir koku duyulur.

!Sağlıksız kompostta: Küf, böceklenme veya kötü kokular görülecektir.



Sen de Askıda Görev'e ya da
diğer projelerimize katılmak
istersen sosyal medya
hesaplarımızdan bize
ulařabilir, bilgi alabilirsin.

Sevgi paylařtıkça güzel sevgini paylař !



İletişim Bilgilerimiz



atesbocegi.org.tr



merhaba@atesbocegi.org.tr



[@atesbocegidernegi](https://www.instagram.com/atesbocegidernegi)



[@atesbocegider](https://twitter.com/atesbocegider)